

PERU: PRAKTICKÉ INFORMACE A TIPY NA CESTOVÁNÍ

Tento článek pochází z webu [Za horami.cz](#), kde najdeš jeho online verzi včetně případné fotogalerie. Až budeš opět ve spojení se světem, můžeš se také podívat na Facebook [@zahoramicz](#), co je nového.

Peru je jedna z nejatraktivnějších zemí jižní Ameriky. A to nejen kvůli Machu Picchu. Jako každá cizí země s odlišnou kulturou však může našinci připadat mírně chaotická a v mnoha ohledech zvláštní. Abyste se jen tak neztratili, připravila pro vás Lenka průvodce vším, co se za svůj pobyt v Peru na vlastní kůži naučila.

V Peru najdete přírodní i kulturní rozmanitost jako málokde jinde. Hledáte vysoké hory, kaňony, údolí, pouště nebo vlny na surfování? To vše se zde nabízí. Byť je pestrost krás vykoupena negativy jako chudoba, odpadky či kriminalita, je to přesně onen mix, který z Peru dělá Peru. Zemi, kterou lze v jedné minutě milovat i nenávidět.

Až budete pozorovat úžasnou atmosféru inckých ruin v pralese a hned za nimi komu odpadků, v tu chvíli vám dojde, že nezbyvá, než brát realitu takovou, jaká je.

JAK SE TAM DOSTAT, LETENKY

Volba je celkem jasná - letadlo. Pokud nemáte zájem o [plavbu přes Atlantik](#). Z Prahy ani Vídně však nelétá nic přímého, takže počítejte s přestupy. Samozřejmě platí úměra čím kratší přestupy a let, tím dražší letenka. Je na vás jaký poměr pohodlí a ceny si zvolíte.

My zvolili variantu se třemi přestupy (Amsterdam, Londýn, Miami) a v kombinaci se slevami u British Airlines jsme se dostali na cenu okolo devíti tisíc za zpáteční letenku. Bez slev se dá po trase Vídeň, Londýn, Miami, Lima vlézt do 17 000 Kč.

Občané ČR a Slovenska nemají vízovou povinnost. Pozor si však dejte na tranzitní země. Např. pro přestup v USA budete potřebovat ESTA registraci, kterou si předem vyřídíte přes internet.

LIMA, DOPRAVA Z LETIŠTĚ

Z letiště se dá dostat taxíkem - sehnat jej není problém. Hned v příletové hale se na nás vrhnul dav taxikářů, kteří se tahali o

naše batohy. Pro smlouvání platí jednoduchá rada: Nabízenou cenu vydělte dvěma a zahajte vyjednávání. Když se dostanete na **cenu okolo 35 sol do historického centra nebo čtvrtě Miraflores**, kde bydlí většina turistů, můžete být spokojení.

V Peru je prostě nádherně

VNITROSTÁTNÍ DOPRAVA

Hromadná doprava, jak ji znáte z Evropy, v Peru moc neexistuje. V Limě sice od roku 2012 funguje metro a jezdí pár linek autobusů a trolejbusů, ale rozhodně se nejedná o nic, na co jste zvyklí u nás. Po příletu vás překvapí neuvěřitelný smog. Lima je desetimiliónové město s mnoha dalšími milióny aut a autobusů, které nejspíše nepodléhají žádné emisní kontrole. Většinu roku tamní obyvatelé nevidí slunce. Hlavní město nám nepřipadalo ani trochu sympatické, tudíž jsme zamířili rovnou do hor. Pravděpodobně vás také čeká následující:

COLLECTIVO

Výborně tu funguje jihoamerická obdoba maršrutek - colectivo. Je to vždy bílé auto, původně určené pro 12-15 lidí s *chicem* ve dveřích, který křičí, kam dané colectivo míří. Do auta se vždy snaží naložit co nejvíce lidí, takže finální počet pasažérů se pohybuje v rozmezí 20 až nekonečno. ceny jsou povětšinou pevně dané a příznivé. Za 50 km se platí cca 7 sol - záleží na terénu.

Je dobré dávat pozor na svůj batoh. Ideálně si jej vzít s sebou do auta a nenechávat jej v kufru. Vyzvolávač collectiva za to může chtít nějaký ten peníz navíc, ale myslím, že se to vzhledem k riziku nevhodného oblíbení vašeho báglu někým z místních vyplatí.

TAXI

Další možností jsou samozřejmě taxíky a sdílené taxíky. Specialitou peruánských taxikářů jsou prý nechtěné výlety, kdy odvezou turistu na okraj města a oberou o peníze. Konkrétně se to údajně stává v Arequipu. I když se situace v poslední době mírně zlepšila, doporučuje se volit taxík ověřené společnosti (např. Taxitel) a zkontrolovat si, že má šofér kartičku se svou fotkou a číslem akreditace, jež se shoduje s dalšími čísly namalovanými na karosérii a v interiéru auta. Rovněž vám obsluha hostelu může zavolat svůj ověřený taxík a domluví také výhodnou cenu.

Zásadně si cenu za taxík domlouvejte předem. Taxametry se nepoužívají a na konci cesty by mohlo čekat nepřijemné překvapení. Cena za taxi v rámci města je přibližně 3-6 sol. Stále platí staré dobré pravidlo smlouvat, smlouvat, smlouvat.

Fungují tu i sdílená taxi za ceny odpovídající collectivu. Počet pasažéru jednoho auta pochopitelně není omezen na pět. Velmi

snadno se může zdvojnásobit a najednou zjistíte, že v lepším případě držíte v náručí mladou Peruánku. V tom horším jejího opilého bratra, který s sebou tahá obrovskou plynovou bombu.

AUTOBUS

Pro delší přesuny je výhodné využít dálkové autobusové linky a zejména noční spoje. Vzdálenosti v Peru jsou obrovské a příležitostným nočním přesunem ušetříte spoustu času. Za sebe mohu doporučit společnosti Cruz del Sur a Movil Tours. Dostanete jídlo a sedačky se dají sklopit do velmi pohodlné polohy, což při deseti hodinách jízdy bez pauzy oceníte.

Lístky jsme vždy kupovali až na nádraží, protože nákup čehokoliv přes internet je v Peru malé cvičení trpělivosti a sebeovládání. V kombinaci s pomalým připojením riskují slabší jedinci neurotický záchvat.

Každá společnost má svoje stanoviště - neexistuje jedno centrální jako u nás. Ta mohou být od sebe vzdálená stejně dobře pár metrů jako několik kilometrů, takže je fajn si správné místo ohlídat.

Lístky se dají platit kartou a na nákup budete potřebovat pas podobně jako na nákup čehokoliv jiného od letenky po toaleták.

Pár minut před nástupem do autobusu odevzdáte batoh na jednu velkou kopu. Doporučuji svůj batoh sledovat, aby se dostal tam, kam má. Vybírali jsme linky, které nezastavují nikde na trase, takže jakmile jsme nastoupili, už jsme se o batoh nemuseli strachovat, že si jej někdo vezme s sebou. Určitě existuje víc dobrých společností, ale na tyhle dvě jsme měli dobré ohlasy a sami jsme si je vyzkoušeli.

Před nástupem do autobusu podstoupíte kontrolu jako na letišti.

Vyfotí si vás – údajně kvůli lehčí identifikaci. Což vás napoprvé může zaskočit a rozhodně to nezvyšuje důvěru v bezpečnost peruánských cest.

LETADLO

Vzhledem k rozloze jsme využili i tuto možnost. Například cesta autobusem mezi Limou a Arequipou zabere asi 17 hodin.

Letadlem jen 1,5 hodiny. Cenový rozdíl je přibližně 1000 Kč, takže je na vás abyste posoudili poměr cena/výkon.

LOĎ

Loď využijete při pohybu po jezeře Titicaca. Nejjednodušší způsob je přijít do přístavu, identifikovat místní kapitány a dohodnout si s nimi konkrétní trasu. Místní cestovky za vás samozřejmě mohou vše vyřešit, ale nabízejí jen konkrétní okruhy v přesně stanovené časy s uceleným balíčkem ubytování a kulturního programu a to my moc nemusíme. Sami si to zařídíte, jak se vám to bude líbit, budete více v kontaktu s místními a k tomu ušetříte nějaký ten peníz.

VLAK

To je dopravní prostředek, který jsme nevyužili vůbec, ale stojí za to jej vzpomenout. Železniční síť je v Peru dost řídká a běžný Peruánec do kontaktu s vlakem nejspíše nepřijde. Vám, jako turistům, se skýtá možnost projet se vlakem cestou na Machu Picchu. Bohužel se jedná o jednu z nejdražších vlakových tras na světě, tudíž jsme si tento zážitek rádi nechali ujít. Jako alternativu jsme zvolili 6 hodinovou cestu minivanem a desetakilometrovou procházku džunglí tak, jako statisíce dalších turistů ročně.

Pouliční ruch

DOMLUVA

Úředními jazyky Peru jsou španělština, kečuánština a aymarština. S angličtinou moc nepochodíte dokonce ani ve velkém procentu informačních agentur, takže můžeme více než doporučit naučit se základní fráze ve španělštině. Dá se to zvládnout během cesty letadlem. Samozřejmě čím lepe ji budete ovládat, tím více se sblížíte s místními. Mně dala španělština možnost diskutovat o politice, historii a běžném životě Peruánců, což pomohlo prolomit ledu a dostat se trochu více pod povrch.

PENÍZE A CENY

Oficiální měnou je nuevo sol, aktuální kurz je přibližně 1 PEN= 7

CZK (2017). Směnárny najdete spíše ve větších městech, v menších to může být problém. Bankomaty však najdete i v menších městečkách a s výběrem jsme nikdy neměli problém. S kartou uspějete v supermarketech i na stanicích autobusů. Často ale přijímají buď jen Visu nebo MasterCard, proto doporučujeme mít od každé po jednom kousku.

Příklady cen [najdeš česky tady](#) a aktualizovanou podobu v angličtině na [numbeu](#).

BEZPEČNOST

S bezpečnostními radami do [Jižní Ameriky](#) je to poněkud ošemetné. Nám se nic nestalo, ale to neznamená, že se nic nestane vám. **Každá obecná rada ohledně bezpečnosti tu platí dvojnásobně ale na druhou stranu není třeba být paranoidní.** Je však vhodné se vyhnout některým čtvrtím – minimálně v Limě. Na mě celá Lima nepůsobila ani bezpečně ani atraktivně a proto jsme se tam snažili trávit co nejméně času.

V oblastech mezi Limou a Cuzcem (regióny Huancavelica, Apurimac, Junin) dochází ke střetům policie a narkomafie a operují tam zbytky peruánské teroristické skupiny Světlá stezka. Do těchto oblastí se pravděpodobně dostanete jen v průběhu přesunu z Limy do Cuzca a my jsme se jim vyhnuli úplně, takže nemám osobní zkušenost, jak to tam vypadá. Jeden můj kamarád však byl svědkem přestřelky v této oblasti ač se nikomu z jeho skupiny naštěstí nic nestalo. Takže obezřetnost je na místě, ale zbytečný stres už ne.

Kouzelné barvy

LIDÉ A ZVYKY

Pro obyvatele andských oblastí je charakteristické, že jsou uzavřenější než byste od jihoameričanů očekávali. Až prolomíte ledy tak ovšem zjistíte, že jsou přátelští a snaží se pomoci. Podstatné je jim ukázat, že nejste namyšlený evropský turista, který trpí představou, že je něco víc. Nabídněte paní, která vám

vaří jídlo, že jí pomůžete nakrájet zeleninu nebo se zeptejte taxikáře, ať se jmenují jeho děti a z těch zamračených potomků Inků se rázem stanou usměvaví kámoši, kteří vám s radostí povyprávějí, jak se jim v Peru žije nebo vám pomohou dobrou radou.

Jestli Peruánci milují něco víc než fotbal, jsou to oslavy. Nejlépe samozřejmě v průběhu fotbalového zápasu. Oslavují stále, všechno a ideálně co nejvíc. Fiesty mají podobu nekonečných zástupů táhnoucích se ulicemi, které jsou plné tancujících lidí v pestrých šatech. Často jsme si mysleli, že musí oslavovat jakýsi významný svátek, ale pak jsme se dozvěděli, že jen děti mají sportovní den, připomínají si založení školy nebo je to začátek mše v kostele. Ručím vám za to, že každá oslava bude úžasný zážitek, při kterém si naplno užijete jihoamerický temperament, takže se do nich směle nechejte zatáhnout.

Rozkošné ...

VODA

S vodou je to trochu komplikované. **V některých oblastech se voda z kohoutku pít dá, ale spoléhat se na to, že tu oblast odhadnete správně je jen pro milovníky adrenalinu.** Voda často už od pohledu nevypadala moc dobře ani tak nevoněla. Takže ve městě jsme raději kupovali balenou.

Výskyt vody záleží na oblasti v které budete. Na známém treku Santa Cruz v Cordillera Blanca je vody dostatek, ale například při přechodu ostrova Isla del Sol na peruánsko - bolívijských hranicích je náročné ji sehnat. Kromě toho, okolo vody žije často dobytek, takže jsme ji filtrovali. Konkrétně [filtrem Sawyer Mini](#) (viz také [recenze jeho větší verze](#)) a nikdy jsme žádný problém

neměli.

Protože s ebudete často pohybovat v nadmořské výšce okolo 4000 m.n.m., určitě doporučuji pitný režim nepodcenit. Voda je důležitá při procesu aklimatizace a může vám pomoci vyhnout se velmi nepříjemné bolesti hlavy a dalším radostem spojených s počínající výškovou nemocí.

JÍDLO

RESTAURACE

Kvalita i cena jídla je rozmanitá. Najíst se můžete v místní vývařovně za 7 sol i v turistické restauraci za několikanásobnou cenu. Nejvíce se nám osvědčila zlatá střední cesta a místní bufety. Všeobecně nám jídlo chutnalo. Základ stravy tvoří kukuřice, brambory a maso. Peruánci tuze rádi smaží a porce jsou opravdu velké. Taktéž milují polévky, ve kterých je kupa masa a zeleniny a dokáží nahradit i hutnější hlavní jídlo.

Typická jídla, s kterými jsme se setkali

Lomo saltado: maso se smaženými brambory a zeleninou

Ceviche: nakladaná surová treska v limetkové omáčce s chili-peruánska obdoba sushi

Smažená ryba s rýží nebo bramborami

Morče: peruánska specialita, kterou ale nejí tak často. Původně jsem jej chtěli okoštovat, ale po vícero negativních ohlasem jsme si tento zážitek nakonec nechali ujít.

Na pití většinou dostanete vodu se šťávou, Coca Colu, nebo Inca Colu (žlutá limonáda, která chutná asi jako rozpuštěné cukříky).

Pokud dostanete chuť na pivo, počítejte s poměrně vysokou cenou, ostatně jako u každého alkoholu zde. Nechutnalo samozřejmě jako české, ale pít se dalo.

SUPERMARKETY, OBCHODY

Kromě velkých měst moc supermarketů nepotkáte a i když už na nějaký narazíte, rozhodně nečekejte výběr jako u nás. V malých městech najdete obchůdky a stánky, jejichž hlavní sortiment tvoří přeslazené limonády a tyčinky typu Twix a Snickers, pár měsíců až let po datu spotřeby. Hodí se však na doplnění vody a sušenek pro další cestu.

TRHY

Ty se nám osvědčily jako úplně nejlepší zdroj čerstvého jídla. Pokud však máte citlivější nosánek, doporučuji sekci čerstvého masa procházet hodně rychle. Výběr ovoce a zeleniny je obrovský a pravděpodobně budete mít problém pojmenovat byt jen polovinu z vystavených exponátů. Chuť je však výborná a jestli milujete banány, avokádo nebo mango, určitě si přijdete na své. Seženete i pečivo. Jedná se spíše o placky než chléb, jak jej známe, ale i tak jsou skvělé. Hlavně v kombinaci s čerstvým avokádem.

Smlouvací dovednosti jsou samozřejmě i zde základem úspěchu. Trhy najdete v každém městě a jsou zdrojem společenského života Peruánců. Stačí se místních zeptat na mercado a určitě vás každý rád nasměruje.

Stylová paní

POČASÍ, KDY JET DO PERU

V Peru se střídají období sucha (duben-listopad) a dešťů (prosinec-březen). Rozhodně doporučujeme návštěvu v období sucha., protože za dešťů jsou běžné sesuvy půdy a záplavy. Hlavní turistická sezóna je samozřejmě v červenci a srpnu a logicky lze v těchto měsících očekávat nejvíce turistů. **Na hory je ideální období od května do října.** My si vybrali kvůli ceně letenek říjen a volba se vyplatila. Čekala nás kombinace krásného počasí a radikálně menšího počtu návštěvníků než v hlavní sezóně.

Pro návštěvu pralesa se doporučují červenec a srpen, díky čemuž jsme měli trochu obavy, ale nakonec nám v džungli zapršelo jen jednou asi na hodinu.

Teploty i pravděpodobnost srážek záleží na oblasti, kde se nacházíte. V Arequipe téměř s jistotou čeká modrá obloha a cca 30°C. V horách okolo 4000 m.n.m. klidně nasněží a v noci klesnou teploty pod nulu. To se stává i v období sucha, takže své vybavení přizpůsobte opravdu pestrému rozsahu.

Přístaviště

OČKOVÁNÍ A ZDRAVOTNÍ TIPY

Pokud nepřilétáte/nepřicházíte ze země s výskytem žluté zimnice, není žádné očkování povinné. Což může být problém, pokud byste podobně jako my chtěli překročit hranice do Bolívie (kde se vyskytuje). S ohledem na organizaci pohraničních kontrol vám pravděpodobně nikdo očkovací průkaz kontrolovat nebude, ale spolehnout se na to nedá. Kromě toho, pokud se chystáte do džungle, **může se ochrana proti žluté zimnici hodit**, neboť se dle slov místních v určitých oblastech tato nákaza stále vyskytuje. Obecně se doporučují **klasická cestovatelská očkování jako**

žloutenka A a břišní tyfus.

Malárie by se minimálně v oblasti okolo Puerto Maldonado už vyskytovat neměla, ale samozřejmě nic není stoprocentní.

Zdravotní péče se v Peru dělí na veřejnou a soukromou. Jak už to bývá, v privátních zařízeních je kvalita na vyšší úrovni, ale naštěstí jsme nemuseli navštívit ani jeden typ, takže konkrétní poznatky nemám.

To, co vám v Peru hrozí asi nejakutněji kromě běžného cestovatelského průjmu, je **výšková nemoc**, s níž jsme se také seznámili. Chyba byla na naší straně, protože jsme drze podcenili aklimatizaci a to se fakt nevyplácí. Hlavní rada je stoupat pomalu, dostatečně pít, žvýkat spoustu koky a když se budete cítit zle, tak sestoupit včas dolů a nehrát si na hrdinu. To se vám totiž v tomto případě opravdu nemusí vyplatit.

Fantastická krajina

MOBILNÍ POKRYTÍ, SIM KARTA, DATA A WIFI

Signál ve městech funguje bez problému, v horách jej nenajdete. Pokud se rozhodnete koupit SIM kartu, obrňte se pořádnou dávkou trpělivosti. Není to tak snadné jako u nás. Chtěli od nás všechny možné informace od čísla pasu (ježto nesmí obsahovat písmena) přes otisky prstů snad až po velikost podprsenky. To poslední je samozřejmě nadsázka, ale otisky prstů nám fakt brali.

Když už budete mít simku v rukách, stále nemáte vyhráno, protože nám se ji třeba nepodařilo aktivovat ani na několik pokusů. Nakonec jsme to vzdali a zvládli cestu i bez peruánské SIM karty. Možná byla chyba na naší straně a vy to zvládnete bez problému.

S přístupem k wifi to bylo lepší než jsme čekali. Byla v každém hostelu a také některých bufetech a kavárnách.

UBYTOVÁNÍ

Million star hotel

Měli jsme s sebou stan, který své využití našel v horách, ale rozhodne nedoporučuji stanovat ve městě. Ideální formou ubytování jsou hostely a příbytky místních přes AirBnB nebo přes osobní nabídku. Najít bydlení v období naší návštěvy nebyl problém ani v daný den večer. Netuším, jak moc budou obsazené v top sezóně.

Vždy byla možnost si v hostelu na pár dní odložit věci, které na trek nepotřebujeme a nikdy se nic neztratilo. Nesetkali jsme se s nepříjemným přístupem personálu. Vždy nám trpělivě odpověděli na všechny - občas dost divné - otázky. V oblastech, odkud se vyráží do hor, se tak dají sehnat i důležité informace o aktuálním počasí a podmínkách v kopcích. Počítejte však s tím, že personál většinou hovoří jen španělsky.

[Booking.com](https://www.booking.com)

MAPY, ORIENTACE, TREKY

Používali jsme mapy volně dostupné na internetu a když bylo potřeba sehnat mapu konkrétní trasy v horách, napsali jsme správě národního parku nebo místní turistické agentuře. Vždy nám pomohli a poradili. Na místě se mapy dají koupit u nich v kancelářích. Nejvíce podobných agentur bylo v Huaraze, kde se trekuchtiví turisté nejvíce koncentrují.

Na horských trasách nečekejte žádné podrobné a přehledné značení. Když už náhodou narazíte na osamocenou značku bude to spíše výjimka. Na populárnějších trecích se dá někdy velmi

dobře orientovat podle toho co za sebou zanechávají muly a oslíci. Většinou však treky vedou údolím a cesta je dost jednoznačná.

VSTUPY NA TREKY A DO NÁRODNÍCH PARKŮ

Treky a přechody bývají volně přístupné ačkoliv někdy je potřeba zacálovat vstup do národního parku. Výjimkou je jen nejnavštěvovanější trasa v Peru a dokonce prý nejoblíbenější trek planety - Inca Trail. Ten vede okolo incských ruin k Machu Picchu, kam se dostanete oficiálně jen s průvodcem a tomu je potřeba zaplatit. Nás tento koncept ve spojení s nemalou cenou odradil a na Machu Picchu jsme se vypravili jinak...

DALŠÍ DOPORUČENÁ ČETBA

Míříš-li do hor, mohou se ti hodit články [jak se sbalit](#) nebo [co vařit](#).

Pro doplnění vybavení mrkni na [mnou prověřené kousky](#), jestli něco z toho nemáš v hledáčku a zatím váháš.

Dneska je to s mapami čím dál lehčí. Projdi si [nejlepší mapové aplikace na cesty](#).

Jsi horal začátečník? Projdi si [tipy pro začínající trekaře](#) nebo pár dobrých rad, [jak si vybrat vhodné tábořiště pro stan](#).

V odlehlých končinách nezapomínej na [správně vybavenou lékárničku](#).

Pro dlouhé přejezdy se inspiruj [tipy na zábavné hry na cesty](#).

Kamarádi mají plnou hubu keců, ale na cestu se jim nechce? [Všechny výmluvy dobře znám](#) z vlastní zkušenosti, tak jim je klidně přepošli ;)

Autor článku: Lenka Líšková | **Editor a překladatel:** Kuba Venglář, [Za horami.cz](#)

Težká romantika ...

Tento článek pochází z webu Za horami.cz, kde najdeš jeho online verzi včetně případné fotogalerie. Až budeš opět ve spojení se světem, můžeš se také podívat na Facebook [@zahoramicz](https://www.facebook.com/zahoramicz), co je nového.